

ne ostalih zaposlenih. Jedan od prioritetnih ciljeva im je i oživljavanje zanatstva, upošljavanje lokalnih građevinskih preduzeća na radovima koje finansira Opština, ali i kroz direktne pomoći i organizovanje otkupa i poboljšanje kvaliteta života na selu.

Podsjećajući da je između dva popisa stanovništva grad napustilo 1500 Kolašinca, u koaliciji ELK tvrde da prioritet nove vlasti mora biti otvaranje novih radnih mjesta.

Prethodna vlast tek je neznatno smanjila broj zaposlenih. Obećavana sistematizacija i racionalizacija, praktično nijesu ni počele, a pred predstavnicima nove vlasti je nezahvalan zadatak da pošalju kući najmanje 100 opštinskih službenika

„Završetak rekonstrukcije Sportske hale i ukupne sportske infrastrukture će doprinijeti razvoju sportskog turizma. Daljem razvoju drvoprerade, za koju postoje prirodni resursi i obučena radna snaga, ćemo posvetiti punu pažnju. Buduća vlast mora biti efikasnija u iskorišćavanju energgetskih potencijala opštine, ali i više pažnje posvetiti razvoju poljoprivrede“, kaže odbornik te koalicije Bojan Zeković.

Opštinski dug nije nastao, tvrdi on, infrastrukturnim radovima, subvencijama za otvaranje novih radnih mjesta, već dominantno rasipništvom lokalnih funkcionera. Pred novom vlašću u Kolašinu, tvrdi Zeković, zadatak je da služi građanima. Vidjećemo.

Dragana ŠĆEPANOVIĆ

ZAPOŠLJAVANJE PO POLITIČKOJ PRIPADNOSTI NA LOKALNOM NIVOU

Milioni za prekobrojne

Crnoj Gori je od 1992. bez posla ostalo 45.000 radnika, što je veličina jednog grada poput Bijelog Polja, podaci su Saveza samostalnih sindikata. Od '92 privreda i industrija su uglavnom ugašeni, pa je trebalo naći nove mehanizme zapošljavanja. Partije su postale nove fabrike i kombinati, a gigant među njima je DPS.

O tome kako ova partija, rasadnik kadrova, zapošljava nedavno su opet posvjedočili njeni članovi. Grupa nezadovoljnih članova ulcinjskog DPS-a, koje predvodi Muhamed Spuža, žalila se direktno centrali u Podgorici na čelnika opštinskog odbora Ljora Nrekića. Nezadovoljnici su medijima dostavili pisma koja su, ima više od godinu dana, slali i lideru DPS-a

Ili kako se radnim mjestima „kupuju“ glasovi, izborna pobjeda i socijalni mir

i premijeru Milu Đukanoviću i potpredsjednicima Svetozaru Maroviću i Filipu Vujanoviću. U pismima ih upozoravaju o „lokalnom rukovodstvu DPS-a, koji ne vode računa o zapošljavanju partijskih kadrova“.

Žale se nezadovoljni ulcinjski DPS-ovci da direktori osnovnih, srednjih škola i ostalih javnih ustanova sve duguju partiji, a partiji zauzvrat nijesu dali skoro ništa, ni jedno radno mjesto. „Zapošljavaju članove svoje uže porodice, kao i

Arsenije Lalatović kaže da je u godini lokalnih izbora u Nikšiću u Opštini bilo zapošljeno 516 ljudi, a samo godinu ranije 415 u opštini bez javnih ustanova. Zbog izbora partijski je u opštini zapošljeno 100 ljudi, a isto toliko i u opštinskim preduzećima, ukupno preko 200

članove drugih partija, ne vodeći računa o zapošljavanju nezaposlenih članova naše partije. Većina te gospode je odavno na tim radnim mjestima i za taj period nijesu uspjeli da učlane u našu partiju, 'zaposlene koji rade u tim školama. Mogu se na prste prebrojati aktivni članovi partije u tim školama'".

Javno u medijima pet članova DPS-a ide i par koraka dalje u svojim zahtjevima, pa od šefova partije traže: „Iako nije na vlasti u Ulcinju, DPS, kao vladajuća partija na državnom nivou, može svoje članove zaposliti u MUP-u, Upravi prihoda, HTP *Ulcinska rivijera*, Upravi za nekretnine, Elektro distribuciji, Centru za socijalni rad, Fondu zdravstva, JP Morsko dobro i *Pošti*".

Partijski i državni šefovi im evo duže od godinu ne odgovaraju, ne više brine što se ni tužilaštvo ne obrće na ove zakonom kažnjive zahtjeve.

Da je ova razmaženost članstva praksa, posebno na lokalnom nivou, govori i analiza *Zapošljavanje u crnogorskim opštinama – po zaslugi ili partiji*, koju su tokom ove godine radili Centar za građansko obrazovanje (CGO) i Institut alternativa (IA) u 14 crnogorskih opština.

„U lokalnim samoupravama bjesomučno se zapošljava da bi se osigurao određen izborni rezultat", iznio je jedan od zaključaka pomenutog istraživanja pravni savjetnik u CGO **Boris Marić**.

Jovana Marović, koordinatorica istraživanja u IA, navela je da je teško bilo utvrditi broj zaposlenih na lokalnom nivou, ali je izvjesno da je zapošljavanje na lokalnom nivou najintenzivnije prije održavanja izbora, bez obzira na višak zaposlenih u organima lokalne uprave. „Radnim mjestima se 'kupuju' glasovi, izborna pobjeda i socijalni mir. Veliki broj zaposlenih u lokalnim samoupravama nema šta

da radi, ali opet redovno primaju platu", kazala je Marović.

A za nerad to i nijesu male pare. Podaci Ministarstva finansija iz 2013. godine, pokazuju da je najniža prosječna neto zarada bila u opštini Andrijevića 393,81 eura, a najviša u opštini Tivat 624,54 eura.

Višedecenijskim partijskim zapošljavanjem došlo se do brojke od deset i po hiljada zaposlenih na lokalnom nivou u državi. Veliki broj zaposlenih direktno se odražava na visinu tekućih izdataka koji su u periodu januar-mart 2014. godine iznosili

69,4 miliona eura.

Kako taj sistem u praksi funkcioniše opisao je u krivičnoj prijavi protiv NN lica u Opštini Nikšić, koja je u maju upućena Vrhovnom državnom tužilaštvu, **Arsenije Lalatović**, odbornik PZP-a u Opštini Nikšić. On za *Monitor* kaže da je tužilaštvu podnio svu dokumentaciju kao i odgovore na brojna poslanička pitanja o nezakonitom zapošljavanju u opštini koje je potpisao gradonačelnik **Veselin Grbović**.

Lalatović navodi da je u godini lokalnih izbora u Nikšiću u Opštini bilo zaposleno 516 ljudi, a samo godinu ranije 415 u opštini bez javnih ustanova. Zbog izbora partijski je u opštini zapošljeno 100 ljudi, a isto toliko i u opštinskim preduzećima, ukupno preko 200.

„U periodu dok iz vladajuće koalicije nijesu bili sigurni da će zadržati vlast, ljudima koje su zaposlili na određeno davali su rješenja za stalno. Dešavalo se to samo dva dana nakon izbora. Nakon što su korupcijom, kupovinom odbornika, uzeli vlast, ostalo im je tih 200 ljudi na budžetu i sada ne znaju šta sa njima. Nije teško izračunati da tih 200 ljudi godišnje osiromašeni budžet koštaju blizu dva miliona eura", kaže Lalatović.

Napominje da ako se prate izborni ciklusi, jasno je da se to stalno radi - svaki put pred izbore povećava se broj zaposlenih u opštini, a poslije izbora se smanjuje, te da se sve to radi bez konkursa, javnog oglašavanja, mimo zakona.

„U suštini stalno se govori o neefikasnoj lokalnoj administraciji u Crnoj Gori, a ne komentarišu se viškovi radne snage. A to su sve partijski viškovi, pogonsko gorivo za izbore", zaključuje Lalatović.

Na krivičnu prijavu iz tužilaštva

• ČLANSTVO
OGORČE-
NO ZBOG
NEZAPO-
ŠLJAVANJA:
Predsjednik
opštinskog
odбора DPS-a
Ulcinj Ljoro
Nrekić

Tekst objavljujemo u okviru projekta MCMD-a *Politička diskriminacija – primjeri, osnovi, uzroci i posljedice*, koji finansira EU posredstvom Centra za građansko obrazovanje (CGO) i Građanskih inicijativa (GI). Iznijeti stavovi su mišljenja MCMD i ni na koji način ne mogu biti interpretirani kao zvanični stav EU.

još nije dobio odgovor. Kaže i da su sa ovim slučajem upoznati i predstavnici EU u Crnoj Gori. Kazali su da će pratiti dalji tok prijave te da će slučaj uvrstiti u ovogodišnji *Izveštaj EK*.

U *Izveštaju o napretku Crne Gore u 2012.* piše: „Potrebno je racionalizovati lokalnu administraciju i ojačati njenu efikasnost”. U *Izveštaju* za narednu godinu: „Nije bilo pomaka na planu racionalizacije i efikasnosti lokalne uprave”.

U prvom kvartalu 2014. ukupan dug svih lokalnih samouprava je iznosio 171,05 miliona eura, dok su ukupne neizmirene obaveze opština zaključno sa martom mjesecom iznosile 108,61 miliona eura. Najveći dug od svih opština ima Budva, koja prednjači i po broju zaposlenih - na 19.000 stanovnika broj zaposlenih u opštini, javnim ustanovama i preduzećima je prešao 1000. Najveći broj zaposlenih na lokalnom nivou je u glavnom gradu – 2244.

Kako u bogatijim, tako i u najsiromašnijim opštinama na sjeveru posao u lokalnoj administraciji je spas za mnoge partijske kadrove. Početkom ove godine u četiri opštine - Berane, Andrijevice, Plav i Rožaje broj korisnika socijalne pomoći veći je od broja zaposlenih. U takvom ambijentu posao u lokalnoj administraciji je spas od bijede. Vladajuća partija to dobro zna, pa je to i obilato koristila, po receptu iz afere *Snimak* jedan zaposleni – četiri ili više glasa.

Poznat je slučaj Andrijevice, kao jedine opštine na sjeveru koja nije imala zaduženja i kredita, niti viška zaposlenih u lokalnoj administraciji. Nakon što su oteli vlast 2011. DPS je za nepunu godinu dana skoro udvostručio broj zaposlenih u lokalnoj administraciji i opštinskim preduzećima. Opozicija kritikuje da je vladajuća garnitura lokalnu upravu pretvorila u izborni štab DPS-a. Navode da se u opštinskim

Samo od dana raspisivanja izbora do kraja izbora, za dva i po mjeseca 30 ljudi je zaposleno u Opštini i Agenciji za razvoj i investicije”, kaže Miladin Tmušić, glavni administrator Opštine Berane

kancelarijama, suprotno zakonu, donose odluke o dodjeli socijalnih davanja i jednokratnih pomoći, raspodjeli ogrevnog drveta i životnih namirnica, asfaltiranju puteva do kuća DPS aktivista...

Na kritike predsjednik opštine **Srdan Mašović** odgovara: „Lokalna uprava je, otkako je DPS preuzeo vlast u Andrijevici, postala istinski servis svih građana”.

Nakon ovogodišnjih lokalnih izbora u Beranama opozicija je preuzela vlast od DPS-a. Evo kakav su servis zatekli: „Samo od dana raspisivanja izbora do kraja izbora, za dva i po mjeseca 30 ljudi je zaposleno u Opštini i Agenciji za razvoj i investicije”, kaže za *Monitor* **Miladin Tmušić**, glavni administrator Opštine Berane.

Tmušić kaže da je broj zaposlenih u opštini i javnim ustanovama i preduzećima duplo veći od optimalnog, blizu 600 ljudi. Kao primjer partijskog zapošljavanja navodi Dnevni centar u kome je prije izbora bilo zaposleno 63 ljudi na šestoro djece.

Uprkos članu 21 Zakona o finansiranju političkih partija na osnovu kojeg je zabranjeno zapošljavanje u organima državne i lokalne uprave tokom izborne kampanje, prije održavanja ovogodišnjih lokalnih izbora u 12 crnogorskih opština, dokazani su brojni slučajevi partijskog zapošljavanja - državni organi su početkom godine oglasili 50 radnih mjesta u sedam opština neposredno prije raspisivanja lokalnih izbora.

Za problem nagomilane i neefikasne lokalne uprave, vlast ima Plan unutrašnje reorganizacije. On predviđa smanjenje od 1024 zaposlena do kraja 2016. Ušteda nakon tzv. racionalizacije broja zaposlenih bila bi preko devet miliona eura. Sve je to fino, samo koliko će izbora biti do kraja 2016. A održanje vlasti kupovinom glasova je bitnije od bilo kojeg zakona i društvene dobrobiti.

Predrag NIKOLIĆ